

Η αποδημία σε μακρινή χώρα (Άγιος Θεοφύλακτος Αχρίδος) ερμηνεία της παραβολής του Ασώτου

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες



Η παραβολή του Ασώτου παρουσιάζει το Θεό σαν άνθρωπο, τον αληθινά φιλόανθρωπο και τους δύο γιούς, καθώς και τις δύο κατηγορίες των ανθρώπων, τους δίκαιους και τους αμαρτωλούς. Ο μικρός είπε· δώσε μου το μερίδιό μου από την περιουσία μας. Η δικαιοσύνη είναι αρχική κατάσταση του ανθρώπου, γι' αυτό κι ο μεγάλος δεν παρεκκλίνει· υστερογέννητο κακό η αμαρτία, γι' αυτό και παρεκκλίνει ο μικρός, αυτός, δηλαδή που συναυξήθηκε με την αμαρτία που μπήκε στον κόσμο έπειτα. Και με άλλο νόημα λέγεται ο αμαρτωλός άνθρωπος «νεώτερος γιός», σαν νεωτεριστής κι αποστάτης στο πατρικό θέλημα.

«Πατέρα, δώσε μου το μερίδιό μου από την περιουσία μας». Περιουσία του ανθρώπου είναι το λογικό, με επακολούθημα την αυτεξουσιότητα γιατί κάθε λογικό είναι αυτεξούσιο. Μας παραχωρεί ο Κύριος το λόγο, για να τον

χρησιμοποιούμε κατά το θέλημά μας, σαν δικό μας κτήμα. Και τον παραχωρεί σ' όλους εξίσου, γιατί όλοι είμαστε εξίσου λογικοί, εξίσου αυτεξούσιοι. Άλλοι όμως κάνουμε λογική χρήση της τιμητικής παραχώρησης κι άλλοι εξευτελίζουμε το θείο δώρο. Και όλα γενικά όσα μας έχει δώσει Θεός, ας τα θεωρήσουμε περιουσία μας, τον ουρανό, τη γη, την πλάση όλη, το νόμο, τους προφήτες. Αλλά ο μικρός γιός ενώ είδε τον ουρανό, και τον θεοποίησε, τη γη και την προσκύνησε, δεν θέλησε να πορευτεί στις γραμμές του νόμου, δολιεύτηκε τους λόγους των προφητών. Ο μεγαλύτερος όμως γιός τα χρησιμοποίησε όλα για τη δόξα του Θεού.



Στο ίδιο μέτρο τους τα παραχώρησε και τους άφησε να πορευτούν κατά το θέλημά τους· δεν υποχρεώνει κανένα που δεν θέλει να τον υπηρετεί. Αν ήθελε να μας υποχρεώσει, ούτε λογικούς θα μας δημιουργούσε ούτε αυτεξούσιους. Όλα αυτά ο μικρός τα σπατάλησε αμέσως. Και ο λόγος, η αποδημία του στα μακρινά. Όταν, δηλαδή, ο άνθρωπος απομακρυνθεί από το Θεό και θέσει τον εαυτό του πέρα από το θείο φόβο εξαντλεί όλα τα θεία δώρα. Όταν μένουμε κοντά στο Θεό, τίποτα τέτοιο δεν κάνουμε που οδηγεί στην απώλεια κατά το λόγο «απ' την αρχή έβλεπα τον Κύριο δίπλα μου, στα δεξιά μου παντοτινά για να μην ταραχτώ». Όταν όμως απομακρυνθούμε απ' αυτόν κι αποστρατήσουμε από το θέλημά του, πράττουμε και πάσχουμε τα χειρότερα, πάλι κατά το λόγο «όσοι απομακρύνονται από σένα θα χαθούν».

«Σκόρπισε» λοιπόν την περιουσία του κι ήταν φυσικό. Γιατί η αρετή έχει ένα όνομα και είναι κάτι απλό. Η κακία όμως είναι ποικίλη και προκαλεί πολλές πλάνες. Η ανδρεία, λόγου χάρη, έχει ένα όνομα και αναφέρεται στο πότε, πώς και σε ποιους πρέπει να λειτουργεί το θυμικό μας. Της κακίας, όμως είναι δύο τα είδη, η δειλία και η θρασύτητα. Βλέπεις ότι η λέξη διασπάται και χάνεται η ενότητα της αρετής; Και όταν εξάντλησε την περιουσία του και δεν περπατούσε πια ο άνθρωπος σύμφωνα με το λόγο, εννοώ τις διατάξεις του φυσικού νόμου, αλλά μήτε το γραπτό νόμο ακολουθούσε, μήτε τους προφήτες άκουε, πέφτει μεγάλη πείνα, όχι πείνα τροφών αλλά πείνα του λόγου του Κυρίου.

Και αρχίζει να στερείται, γιατί δεν φοβόταν τον Κύριο παρά ήταν μακριά του - επειδή για όσους φοβούνται τον Κύριο δεν υπάρχει στέρηση. Και πώς δεν υπάρχει στέρηση για όσους φοβούνται; Γιατί όποιος φοβάται τον Κύριο θα θέσει την ικανοποίησή του μέσα στον κύκλο των εντολών του. Γι' αυτό και βασιλεύει στο σπίτι του τιμή και πλούτος και αντίθετα, σκορπίζει αυτός και μοιράζει στους φτωχούς· τόσο πολύ απέχει ο ίδιος από τη στέρηση. Αυτός λοιπόν που αποδήμησε μακριά από το Θεό και δεν έχει μπροστά στα μάτια του το φοβερό του πρόσωπο, στερείται κατά φυσικό λόγο, αφού καμιά θεϊκή καταβολή δεν ενεργεί μέσα του. Και αφού πήγε, δηλαδή αφού προόδευσε και πρόκοψε στην κακία, έγινε, μισθωτός, σ' ένα πολίτη της χώρας εκείνης. Ο μισθωτός του Κυρίου γίνεται ένα πνεύμα μαζί του· ο μισθωτός της πορνικής φύσεως των δαιμόνων γίνεται ένα σώμα μ' αυτούς, όλος σάρκα, χωρίς να γίνεται μέσα του καμιά εισχώρηση του πνεύματος, όπως στους ανθρώπους πριν από τον κατακλυσμό. Γιατί όπως νά 'ναι πολίτες της χώρας που απέχει από το Θεό είναι οι δαίμονες. Και αυτός, αφού πρόκοψε και έγινε δυνατός στην κακία, βόσκει χοίρους, γίνεται δηλαδή και στους άλλους δάσκαλος της κακίας και των βρώμικων πράξεων. Γιατί όλοι που δοκιμάζουν ευχαρίστηση με την ακαθαρσία των αισχρών πράξεων και των υλικών παθών είναι χοίροι. Γιατί του χοίρου τα μάτια ποτέ δεν μπορούν να κοιτάξουν προς τα επάνω, επειδή έχουν μια αλλόκοτη διάπλαση. Γι' αυτό και οι χοιροβοσκοί, όταν δεν μπορούν να σταματήσουν τις κραυγές του χοίρου που κρατούν, τον γυρίζουν ανάσκελα και τον κάνουν έτσι να μετριάξει τις κραυγές του. Γιατί αυτός ξαφνιάζεται και σωπαίνει βλέποντας ψηλά και πράγματα που δεν είδε ποτέ. Τέτοια είναι τα μάτια όσων τρέφονται με τα αισχρά, ποτέ δεν βλέπουν ψηλά. Χοίρους λοιπόν βόσκει όποιος νικά πολλούς στην αισχρότητα, όπως οι πορνοβοσκοί, οι αρχιληστές, οι αρχιτελώνες. Όλοι αυτοί βόσκουν χοίρους. Και επιθυμεί τούτος ο αξιοθρήνητος να χορτάσει από αμαρτία και κανένας δεν του δίνει το χορτασμό της.

Κανένας δεν χορταίνει την αισχρότητα, όποιος εξοικειώθηκε μαζί της. Μήπως και η ηδονή μένει; Ή την ίδια στιγμή που τη νιώθει κανένας περνά, και βρίσκεται ο

αξιοθρήνητος με άδεια χέρια; Με χαρούπια παρομοιάζεται η αμαρτία, που έχει γλυκύτητα και σκληράδα· η ευχαρίστησή της προσωρινή, ενώ η τιμωρία της αιώνια. Κανένας λοιπόν δεν δίνει χορτασμό από τις αισχροτήτες σ' όποιον εντρυφά μέσα σ' αυτές. Γιατί ποιος θα του δώσει τον κορεσμό και θα παύσει την πείνα του; Ο Θεός; Μα δεν είναι κοντά, γιατί βρίσκεται σε μακρινή αποδημία από το Θεό αυτός που τρώει τα χαρούπια. Μήπως οι δαίμονες; Πώς όμως, αφού αυτοί επιδιώκουν περισσότερο να μη γίνει ποτέ σταμάτημα της κακίας και χορτασμός της;

«Κι αφού ήρθε στον εαυτό του· είπε· πόσοι μισθωτοί του πατέρα μου πετούν τα τρόφιμά τους κι εγώ πεθαίνω της πείνας...» Ήρθε στον εαυτό του ο ως τότε άσωτος. Όσπου έπραττε τις αισχροτήτες ήταν έξω από τον εαυτό του, λέγεται ότι κατασπατάλησε την περιουσία του, και είναι φυσικό. Γι' αυτό είναι έξω από τον εαυτό του. Γιατί αυτός που δεν καθοδηγείται από το λόγο αλλά ζει σαν άλογος και γίνεται οδηγός της αλογίας των άλλων, είναι έξω από τον εαυτό του και δεν μένει πάνω στην ουσία του, το λόγο. Και όταν αναλογιστεί ποιος ήταν και σε ποιά αθλιότητα κατάντησε, τότε έρχεται στον εαυτό του με τον αναλογισμό και τη μετάνοια από την περιπλάνησή του.

Μισθωτούς πάλι εννοεί τους κατηχούμενους που δεν έφτασαν ακόμα να γίνουνε γιοί, επειδή ακόμα δεν φωτίστηκαν. Όμως οι κατηχούμενοι έχουν περισσεύματα από λογικές τροφές, ακούοντας τα αναγνώσματα καθημερινά. Άκουσε τα εξής για να μάθεις τη διαφορά γιου και μισθωτού. Εκείνων που σώζονται οι κατηγορίες είναι τρεις. Οι πρώτοι ασκούν την αρετή, επειδή φοβούνται την τιμωρία. Για τούτο κάνει υπαινιγμό κι ο Δαβίδ λέγοντας· «καθήλωσε με το φόβο σου τη σάρκα μου· με παραλύει της τιμωρίας σου ο φόβος». Οι δεύτεροι φαίνονται ότι είναι μισθωτοί, επειδή τρέχουν να ευαρεστήσουν το Θεό από επιθυμία της αμοιβής. «Πίεσα τον εαυτό μου να εκτελέσω το θέλημά σου για την αιώνια ανταμοιβή μου». Όσοι όμως είναι γιοί εκτελούν τις εντολές του από αγάπη προς το Θεό καθώς πάλι ο ίδιος ο Δαβίδ λέει· «Πόσο Κύριε, αγάπησα το νόμο σου· όλη την ημέρα είναι το μελέτημά μου». Και πάλι· «Άπλωσα τα χέρια μου στις εντολές σου, που τις αγάπησα, και όχι που τις φοβήθηκα». Και πάλι· «Με γεμίζουν από θαυμασμό τα έργα σου, κι επειδή είναι θαυμαστά, γι' αυτό τα ερεύνησε η ψυχή μου». Και δεν πρέπει να νομίζουμε ότι οι κατηχούμενοι μόνο λέγονται μισθωτοί αλλά και όσοι μέσα στην Εκκλησία δεν είναι πιο δοκιμασμένοι. Όταν λοιπόν κάποιος, που ήταν στην τάξη των γιών κι έπειτα αποκηρύχτηκε για τις αμαρτίες του, βλέπει ν' απολαμβάνουν άλλοι τα δώρα του Θεού και να μετέχουν στα θεία μυστήρια και στον θείο άρτο, τότε είναι η ώρα γι' αυτόν τον θλιβερό επίλογο.

Αλλά θα σηκωθώ, από την πτώση δηλαδή της αμαρτίας, και θα πάω στον Πατέρα

μου και θα του πω Πατέρα, αμάρτησα μπροστά στον ουρανό, επειδή τον εγκατέλειψα και προτίμησα τη σιχαμερή ηδονή κι από την πατρίδα μου τον ουρανό πρόκρινα τη χώρα του λιμού. Αμαρτάνει απέναντι του χρυσού κατά κάποιο τρόπο όποιος προτιμά το μολύβι κι αμαρτάνει στον ουρανό, όποιος προτιμήσει τη γη. Αστοχεί πάντως από το δρόμο που οδηγεί στον ουρανό. Σημείωσε ότι όταν έκανε την αμαρτία, δεν ένιωθε ότι βρισκόταν μπροστά στο Θεό, όταν όμως κάνει την εξομολόγησή του, αισθάνεται ότι έχει αμαρτήσει μπροστά του. Σηκώθηκε και ήρθε στον Πατέρα του. Δεν πρέπει μόνο να επιθυμούμε, ό,τι αρέσει στο Θεό αλλά και να το πράττουμε. Και καθώς είδες τη θερμή μετάνοια, κοίταξε και την ευσπλαχνία του Πατέρα του. Δεν περίμενε το γιό να έρθει κοντά του. Τρέχει και τον αγκαλιάζει. Έχοντας το πατρικό φίλτρο, αν και Θεός, με όλο του το είναι, ολόκληρο τον αγκαλιάζει, για να τον σφιχτοπεριπλέξει από παντού με τον εαυτό του, όπως έχει λεχθεί· «Και θα σε περιντύσει, η δόξα του Θεού». Και πρώτα, όταν ο γιός απομακρύνθηκε, ήταν καιρός ν' απομακρυνθεί κι ο Πατέρας από το σφιχταγκάλιασμα. Όταν τον πλησίασε με την προσευχή και την επιστροφή του, ήρθε η ώρα να τον αγκαλιάσει. Πέφτει λοιπόν στον τράχηλό του, δείχνοντας στον παλαιό αποστάτη να γίνει υπάκουος. Και για να επιβεβαιώσει τη συμφιλίωση τον καταφιλεί, εξαγνίζοντας πρώτα το στόμα του ακάθαρτου, καθώς το πρόθυρο του σπιτιού κι έπειτα προχωρεί τον εξαγνισμό και στον εσωτερικό του κόσμο.

«Και είπε στους δούλους του ο Πατέρας. Φέρτε την πρώτη στολή του και ντύστε τον και βάλτε του δαχτυλίδι στο χέρι και στα πόδια του παπούτσια. Φέρτε και το μοσχάρι το σιτευτό και θυσιάστε το κι ας φάμε κι ας ευχαριστηθούμε, γιατί αυτός ο γιός μου ήταν νεκρός και ξαναέζησε και είχε χαθεί και βρέθηκε. Κι άρχισαν να διασκεδάζουν». Δούλους μπορείς να θεωρήσεις τους αγγέλους, τα λειτουργικά πνεύματα που αποστέλλονται στη διακονία της σωτηρίας των άξιων. Γιατί αυτοί στολίζουν όποιον επιστρέφει από την κακία με την πρώτη στολή, που φορούσαμε πριν αμαρτήσουμε, το ρούχο της αφθαρσίας ή την πολυτιμότερη απ' όλες τις άλλες, που είναι η στολή του βαπτίσματος. Γιατί αυτήν πρώτη φορά κι αυτή μου σκεπάζει την ασκήμια μου. Ή τους αγγέλους λοιπόν μπορείς να θεωρήσεις δούλους, που διακονούν σ' όσα εμείς τελούμε και μ' όσα παίρνουμε τον αγιασμό. Μπορείς να θεωρήσεις και τους ιερείς, που και με το βάπτισμα και με την διδασκαλία ντύνουν εκείνον που επιστρέφει και το Χριστό μας φορούν σαν πρώτη στολή – όσοι βαπτιστήκαμε στ' όνομα του Χριστού, το Χριστό ντυθήκαμε. Μας δίνουν έπειτα δαχτυλίδι στο χέρι, τη σφραγίδα του χριστιανισμού, που με τα έργα μας πήραμε, γιατί το χέρι είναι της πράξης σύμβολο και της σφραγίδας το δαχτυλίδι. Όποιος λοιπόν βαπτίζεται και καθέννας που επιστρέφει από την κακία οφείλει να έχει πάνω στο χέρι του, δηλαδή πρακτική δύναμη τη σφραγίδα και το γνώρισμα του Χριστιανού, για να μπορεί να δείχνει ότι κατά την εικόνα του πλάστη του ανανεώθηκε. Μπορείς κι αλλιώς να θεωρήσεις το δαχτυλίδι, σαν

αρραβώνα του Πνεύματος, ότι ο Θεός δίνει τα πιο τέλεια αγαθά, όταν είναι η ώρα τους. Αλλά τώρα σαν εγγύηση μας δίνει τα χαρίσματα εκείνα, σαν αρραβώνα των μελλοντικών, σε άλλους θαυματουργική ικανότητα, σε άλλους δύναμη διδασκαλίας, σε άλλους κάτι άλλο κι έπειτα απ' αυτά ελπίζουμε θετικά και τα πιο τέλεια. «Υποδήματα στα πόδια του», για να προφυλάγονται από τους σκορπιούς, τα αμαρτήματα που θεωρούσαν μικρά και κρυφά, όπως είπε ο Δαβίδ αλλά θανατηφόρα και αυτά. Αλλά βέβαια κι από τα φίδια, τις αμαρτίες που πιστεύεται ότι βλάπτουν φανερά. Και με άλλο νόημα, δίδονται παπούτσια σ' αυτόν που αξιώθηκε την πρώτη στολή, επειδή ο Θεός τον ετοιμάζει για το κήρυγμα και την ωφέλεια των άλλων. Ο χριστιανισμός είναι ωφέλεια του διπλανού του.

Δεν είναι άγνωστο ποιο είναι το μοσχάρι το σιτευτό, που θυσιάζεται και τρώγεται. Χωρίς αμφιβολία είναι ο αληθινός γιός του Θεού, αφού έγινε άνθρωπος κι έλαβε σάρκα που είναι άλογη και κτηνώδης, μ' όλο που την έχει γεμίσει με τις δικές τους ιδιότητες. Απ' αυτή την άποψη θεωρείται μοσχάρι, άπειρος από το ζυγό της αμαρτίας και σιτευτό, επειδή είχε από την αρχή του κόσμου οριστεί γι' αυτό το μυστήριο. Και θα φανεί ίσως ακόμα πιο παράδοξο αυτό που θα πω αλλά θα το πω. Ο άρτος της κοινωνίας, επειδή κατά το φαινόμενο αποτελείται από σιτάρι, μπορεί να λεχθεί σιτευτός. Κατ' άλλο νόημά του όμως επειδή είναι σάρκα θα μπορούσε να λεχθεί μοσχάρι. Οπότε μόσχος και σιτευτός είναι το ίδιο. Καθένας λοιπόν που βαπτίζεται και γίνεται γιός του Θεού ή καλύτερα αποκαθίσταται στη θέση του γιού και γενικά καθένας που καθαρίζεται από την αμαρτία κοινωνεί αυτό το σιτευτό μοσχάρι και γίνεται αιτία χαράς και στον Πατέρα και στους δούλους του, αγγέλους και ιερείς, επειδή επέστρεψε από το θάνατο στη ζωή και από την απώλεια βρέθηκε. Όσο βρισκόταν μέσα στη κακία, ήταν νεκρός, δεν υπήρχε γι' αυτόν ελπίδα. Όσον είχε ανθρώπινη φύση τη μεταβλητή, που μπορεί από την κακία να μεταπέσει στην αρετή, λέγεται ότι είχε χαθεί. Αυτή είναι μετριότερη έκφραση από την πρώτη.

Γιατί είπε την παραβολή ο Κύριος;

Ο μεγάλος γιός ήταν στο χωράφι. Στο γυρισμό καθώς πλησιάζοντας στο σπίτι άκουσε τραγούδια και χορούς, κάλεσε κάποιο παιδί από τους υπηρέτες και ρωτούσε τί γινόταν. Κι αυτό του είπε ότι γύρισε ο αδελφός σου κι ο πατέρας σου έσφαξε το σιτευτό μοσχάρι, επειδή του ήρθε γερός. Θύμωσε και δεν ήθελε να μπει. Βγήκε ο Πατέρας και τον παρακαλούσε κι εκείνος του είπε· Σκέψου πόσα χρόνια σε υπηρετώ χωρίς ποτέ να παρακούσω το λόγο σου και ποτέ δεν μου έδωσες ένα ερίφι να διασκεδάσω με τους φίλους μου. Όταν όμως ήρθε τούτος εδώ ο γιός του, που σπατάλησε τη περιουσία σου με τις πόρνες, του έσφαξαν το μοσχάρι το σιτευτό. Και του είπε· Παιδί μου, συ είσαι πάντα μαζί μου κι όλα τα δικά μου είναι δικά σου· έπρεπε όμως να διασκεδάσεις και να χαρείς, γιατί ο αδελφός σου ήταν νεκρός και

ξανάζησε κι είχε χαθεί και βρέθηκε». Εδώ είναι πολυθρύλητο ζήτημα. Πώς παρουσιάζεται φθονερός ο γιός ο ενάρετος στα άλλα κι υπάκουος στον πατέρα του;

Τούτο θα βρει τη λύση του, αν κανένας αναλογιστεί, γιατί λέχθηκε η παραβολή. Χωρίς αμφιβολία, επειδή οι καθαροί κι αυτοδικαιολόγητοι Φαρισαίοι διαμαρτύρονται, που ο Χριστός δεχόταν τις πόρνες και τους τελώνες. Γι' αυτό η παραβολή αυτή μπήκε στη σειρά των προηγούμενων της. Λέχθηκε λοιπόν, γιατί οι Φαρισαίοι γόγγυζαν, επειδή ήσαν, όπως νόμιζαν, πιο δίκαιοι από τους τελώνες. Πρόσεξε ότι το πρόσωπο του γιού, που φαίνεται ότι γογγύζει, αντιπροσωπεύει όλους εκείνους που σκανδαλίζονται για τη γενική ευτυχία και σωτηρία των αμαρτωλών. Τούτο όμως δεν είναι φθόνος αλλά ξεχειλίσμα της φιλανθρωπίας του Θεού, που δεν γνωρίζουμε το λόγο της και γι' αυτό γεννά το γογγυσμό. Μήπως κι ο Δαβίδ δεν παρουσιάζει κάποιον που σκανδαλίζεται για την ειρήνη των αμαρτωλών; Το ίδιο και ο Ιερεμίας λέει· «Γιατί προχωρεί ο δρόμος των ασεβών; Σαν φυτά τους φύτεψες και έκαναν ρίζες». Αυτά όλα είναι σημάδια της αδύνατης και φτωχής διάνοιας των ανθρώπων, που ανάβει κι απορεί για την ανάξια τάχα ευτυχία των πονηρών. Με την παραβολή αυτή ο Κύριος μιλάει κάπως έτσι στους Φαρισαίους. Ας είναι. Σεις είστε δίκαιοι κατά το παράδειγμα του γιού εκείνου κι αρεστοί στον Πατέρα. Σας παρακαλώ, εσάς τους δίκαιους και καθαρούς, να μη γογγύζετε για τη χαρά που κάνουμε για τη σωτηρία του αμαρτωλού, γιατί κι αυτός είναι γιός. Δεν εμφανίζεται λοιπόν εδώ φθόνος, αλλά διορθώνει ο Κύριος το φρόνημα των Φαρισαίων με την παραβολή, ώστε αν αυτοί είναι δίκαιοι κι έχουν εκτελέσει κάθε εντολή του Θεού, να μη θυμώνουν για το δέξιμο των αμαρτωλών. Και δεν είναι παράδοξο αν θυμώνουμε για όσα νομίζουμε πως γίνονται ανάξια. Είναι τόση η φιλανθρωπία του Θεού και τόσο άφθονα μας μεταδίδει τ' αγαθά του, ώστε μπορεί απ' αυτό να γεννηθεί γογγυσμός. Τούτο το λέμε στις καθημερινές συναναστροφές. Πολλές φορές, ευεργετούμε κάποιον κι όταν μας δείχνει αχαριστία του λέμε ότι με κατηγορούν όλοι γιατί σου έκανα τόσες ευεργεσίες. Μπορεί να μη μας κατηγορήσε κανένας αλλά πλάθουμε το περιστατικό, επειδή θέλουμε να παρουσιάσουμε το μέγεθος της φιλανθρωπίας.

Αυτός είναι αποκλειστικά ο σκοπός της παραβολής. Αφορά τους Φαρισαίους που γόγγυζαν για τους αμαρτωλούς που δεχόταν ο Κύριος και διδάσκει αν είμαστε δίκαιοι, να μην αποδιώκουμε τους αμαρτωλούς μήτε να γογγύζουμε, όταν τους δέχεται ο Θεός. Μικρός γιός οι πόρνες κι οι τελώνες· ο μεγαλύτερος, οι Φαρισαίοι και οι Γραμματείς που θεωρούνταν καθ' υπόθεση δίκαιοι, σαν να λέει ο Θεός: "Ας υποθέσουμε ότι σεις είστε αληθινά δίκαιοι και δεν έχετε παραβιάσει καμιά εντολή μου· δεν πρέπει λοιπόν να δέχεστε όσους επιστρέφουν από την αμαρτία;". Αυτού του είδους τους γογγυστές διδάσκει με την παραβολή. Το μόνο αληθινό είναι ότι ο μεγάλος γιός αντιπροσωπεύει τους δίκαιους και ο μικρός όσους αμαρτάνουν και

επιστρέφουν.

Η οικονομία ολόκληρη της παραβολής έγινε για τους Φαρισαίους· τους διδάσκει ο Κύριος να μη δυστροπούν για το δέξιμο των αμαρτωλών κι ας ήσαν αυτοί δίκαιοι. Κανένας λοιπόν ας μη δυστροπεί με τις αποφάσεις του Θεού αλλά ας ανέχεται να ευτυχούν και να σώζονται όσοι θεωρούνται αμαρτωλοί. Πώς ξέρεις εσύ αν δεν μετανόησε κάποιος, που εσύ νομίζεις αμαρτωλό, και γι' αυτό έγινε δεκτός; Και πού γνωρίζεις αν έχει αρετές αφανέρωτες, που για χάρη τους τον βλέπει ο Θεός με αγάπη;

Πηγή: Μητροπ. Τρίκκης Διονυσίου, Πατερικόν Κυριακοδρόμιον Τόμ.Β΄, Αθήναι 1969 σελ.130-141.